

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΜΑΪΟΥ 2007
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

- A.** Ο συγγραφέας πραγματεύεται την κρίση του ανθρωπισμού στη σύγχρονη εποχή. Αρχικά, επισημαίνοντας την αφοριστική θεώρηση του ανθρωπισμού, δηλαδή πως ο άνθρωπος είναι το κέντρο αλλά όχι ο ιδιοκτήτης του κόσμου, υπενθυμίζει την εποχή της αναγέννησης που ο άνθρωπος αποτελούσε το επίκεντρο, γεγονός που μέσω της παιδείας και του διαφωτισμού οδήγησε στην καθιέρωση των ανθρωπιστικών δικαιωμάτων. Το μεγάλο του λάθος ήταν ότι διολίσθησε στον ατομικισμό. Τονίζει, λοιπόν, ο συγγραφέας πως για να ξεπεραστεί η κρίση είναι αναγκαίο ο άνθρωπος να αποποιηθεί τον ατομικισμό και να στραφεί στην κοινωνικοποίηση συνειδητοποιώντας ότι μόνο έτσι θα μπορέσει να αμυνθεί απέναντι στον κίνδυνο της μαζοποίησης και να καταστεί άνθρωπος κατ' ουσίαν.
- B1.** Ο άνθρωπος είναι συνάνθρωπος, αλλιώς καταντά απάνθρωπος. Μέσα στο πλαίσιο της κοινωνίας ο άνθρωπος δεν αποτελεί αυθύπαρκτη μονάδα αλλά συστατικό στοιχείο του συνόλου. Κάθε του ενέργεια πρέπει να αποσκοπεί στο κοινό «καλό». Στην αντίθετη περίπτωση, ο άνθρωπος δρα με βάση το ένστικτο της αυτοσυντήρησης χωρίς ίχνος ανθρωπιάς για τους γύρω του. Έτσι, επιτυγχάνει μόνο τους ιδιοτελείς σκοπούς διολισθαίνοντας στον ατομικισμό. Εξάλλου, ας μην ξεχνάμε ότι ο άνθρωπος είναι κοινωνικό όν και επιτυγχάνει την ολοκλήρωσή του μόνο μέσω της κοινωνικής συνύπαρξης.
- B2.** Περιπτώσεις επίκλησης στην αυθεντία:
1) «Όλοι στον αιώνα μας...ν' απωθείται απ' αυτούς»
(Ντοστογιέφσκι)
2) «Το καίριο στη ζωή...αδυνατεί να το υπερβεί»
(Ελύτης)
- B3.**
καταστεί	→	γίνει
ατόπημα	→	σφάλμα / λάθος
υπερβεί	→	ξεπεράσει
αποποιηθεί	→	διώξει
επιταγή	→	εντολή / ανάγκη
- B4.** Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τα α' πληθ. πρόσωπο για να προσδώσει συλλογικότητα και αμεσότητα στο θέμα που πραγματεύεται. Σκοπός του είναι να προβληματίσει και να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη για την κρίση του ανθρωπισμού.

Γ. Άρθρο: Ενδεικτικοί τίτλοι

- «Άνθρωπος και όχι απάνθρωπος»
- «Ο ανθρωπισμός αντίδοτο στο έλλειμμα ανθρωπιάς»
- «Ανθρωπιστική συνείδηση επιτακτική ανάγκη»

Αφορμή από επίκαιρο γεγονός

Πρόσωπα γ' εν. & πληθ., α' πληθ.

- Επιγραμματική αναφορά στο έλλειμμα ανθρωπιάς στη σύγχρονη εποχή. (Αναφορά σε ατομικισμό, ιδιοτέλεια, αναλγησία, αποξένωση, αλλοτρίωση κ.α.) «Ενδεικτικά παραδείγματα ανθρώπων που έχουν ανάγκη»
- Αναγκαιότητα για ανθρωπικών εκδηλώσεων τόσο από το άτομο όσο και από την κοινωνία.

Α' Ζητούμενο:

Γιατί πρέπει να στηρίζονται τέτοιες προσπάθειες:

- αποδεικνύεται το αίσθημα κοινωνικής αλληλεγγύης
- πίστη στον άνθρωπο και τη ζωή
- τόνωση του ηθικού για προσπάθεια παρά τις οποιεσδήποτε αντιξοότητες, αισιόδοξη στάση
- πίστη στη χαρά της προσφοράς
- ανακούφιση από τον ανθρώπινο πόνο και τη δυστυχία
- αντίδραση σ' ένα κόσμο βίας και ανθρώπινης εκμετάλλευσης
- αντίδραση στην επιβαλλόμενη παθητικότητα και μαζοποίηση του πολίτη
- αναζήτηση ενός ανώτερου νοήματος στη ζωή
- επιβεβαίωση ενός αναπτυσσόμενου πολιτιστικού επιπέδου και όχι μόνο βιοτικού.

Β' Ζητούμενο

Συμβολή της παιδείας στην καλλιέργεια της ανθρωπιστικής συνείδησης

- Η παιδεία έχει ως στόχο την δημιουργία ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων και όχι απλώς τη στείρα παροχή χρησιμοθηρικών γνώσεων.
- Εξοικειώνει με τα επιτεύγματα της τεχνολογίας αλλά παράλληλα οφείλει να ενθαρρύνει τη μελέτη κλασικών κειμένων, τα οποία διδάσκουν το ανθρωπιστικό ιδανικό.
- Μύηση στις ανθρωπιστικές αξίες με ποικιλία ερεθισμάτων (καλλιτεχνικών, λογοτεχνικών κ.α). Αξίες όπως ελευθερία, δικαιοσύνη, αξιοπρέπεια, αλληλοσεβασμός, δημοκρατία που αφορούν τον άνθρωπο κάθε εποχής και την ηθικοπνευματική του καλλιέργεια
- Εθισμός στο διάλογο, ενθάρρυνση της πρωτοβουλίας των νέων και καλλιέργεια της κριτικής τους σκέψης.
- Αποδοχή της ετερότητας, απομακρυνόμενοι από προκαταλήψεις, στερεότυπα, ρατσισμό, ξενοφοβία.
- Το σχολείο ως βασικός φορέας κοινωνικοποίησης ενισχύει την κοινωνική αλληλεγγύη και απομακρύνει από τον ατομικισμό. Διδάσκει τη συνεργασία και την προσφορά στην ομάδα.

Επίλογος:

Αίτημα της εποχής μας η υλοποίηση του ανθρωπιστικού ιδεώδους σφαιρικά, ώστε ο άνθρωπος να ξαναγίνει άνθρωπος (homo humanis).

Επιμέλεια απαντήσεων:

Σκυριανού Μαίρη – Φιλόλογος

Μπέκου Νατάσα – Φιλόλογος

Φροντιστήριο Μ.Ε «ΕΠΙΛΟΓΗ» - Καλαμάτα

<http://www.epil.gr>